

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, zastoupeného JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem Riegrova 12, Olomouc, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2004, č. j. KUOK/3028/04/OSV-DS/142/SD-250, rozhodnutí ze dne 2. 12. 2004, č. j. KUOK/3028/04/OSV-DS/142/SD-277, a rozhodnutí ze dne 2. 12. 2004, č. j. KUOK/3028/04/OSV-DS/142/SD-278, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 3. 2010, č. j. 38 Cad 30/2004 – 150,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 21. 12. 2010 kasační stížnost směřující proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 11. 2010, č. j. 38 Cad 30/2004 – 124. Krajský soud jej usnesením ze dne 14. 1. 2011 vyzval, aby si pro řízení o kasační stížnosti zvolil zástupce z řad advokátů a doplnil náležitosti kasační stížnosti. Ve svém podání doručeném krajskému soudu dne 9. 2. 2011 žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, konkrétně advokáta Mgr. Františka Drlíka.

Krajský soud v Ostravě jeho žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl usnesením ze dne 4. 3. 2010, č. j. 38 Cad 30/2004 – 150. V odůvodnění uvedl, že jedním z předpokladů pro ustanovení zástupce účastníkovi řízení je to, že jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Tuto podmínku musí účastník řízení

soudu prokázat. Za tím účelem si soud od žalobce vyžádal potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech. V potvrzení datovaném dnem 25. 2. 2011 žalobce uvedl, že nemá žádný příjem, vlastní rodinný domek a společný majetek s manželkou. Krajskému soudu bylo z jeho rozhodovací činnosti známo, že žalobce je poživitelem invalidního důchodu. Žalobce tak soudu pravdivě neprokázal své osobní a majetkové poměry. Krajský soud nemohl posoudit, zda žalobce splňuje zákonem stanovené podmínky pro ustanovení zástupce. Žalobci proto advokáta neustanovil.

Proti tomuto usnesení podal žalobce včasnou kasační stížnost. Navrhl, aby bylo napadené usnesení zrušeno, aby byl osvobozen od soudních poplatků a aby mu byl ustanoven advokát Mgr. František Drlík. Současně uvedl, že uplatňuje své hmotně právní nároky vyplývající z nařízení vlády ČR a § 8 zákona č. 198/1993 Sb., ze dne 9. července 1993 o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému usnesení přípustná za podmínek § 102 a § 104 s. ř. s. Přestože v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu musí být stěžovatel, který sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání, vyžadované podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie, zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s., Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že v řízení, v němž kasační stížnost směřuje proti usnesení krajského soudu o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce, by trvání na podmínce povinného zastoupení znamenalo jen další řetězení téhož problému, a vedlo by k popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastníkovi měl být zástupce ustanoven či nikoliv. Nejvyšší správní soud se již proto žádostí žalobce o ustanovení zástupce uplatněnou v nyní projednávané kasační stížnosti dále nezabýval. Pro úplnost dodává, že řízení o kasační stížnosti žalobce je podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, osvobozeno od soudních poplatků, podmínka uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost zde tudíž odpadá.

Nejvyšší správní soud přezkoumal usnesení Krajského soudu v Ostravě a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovateli, u něhož je předpoklad, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Podle § 36 odst. 3 může být účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. V souzené věci soud žalobci neustanovil zástupce, neboť žalobce neuvedl pravdivě veškeré údaje o svých osobních, majetkových a výtěžkových poměrech tak, jak jej soud vyzval.

Nezbytným předpokladem pro to, aby byl účastník řízení ustanoven zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s., je splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků. Aby soud mohl tuto skutečnost zhodnotit, musí mu žalobce poskytnout součinnost v tom smyslu, že soudu sdělí své majetkové poměry. Jestliže žalobce v souzené věci neposkytl soudu navzdory řádné výzvě pravdivou informaci o svých majetkových poměrech, nebylo možné dovodit, že je u něj splněn předpoklad pro osvobození od soudních poplatků. Proto

Nejvyšší správní soud shledal postup krajského soudu, jímž soud žalobci neustanovil zástupce pro řízení o kasační stížnosti, jako zákonu odpovídající.

Nejvyšší správní soud se nezabýval otázkou nároků žalobce vyplývajících z nařízení vlády ČR a § 8 zákona č. 198/1993 Sb., ze dne 9. července 1993 o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, kterých se žalobce domáhal ve své kasační stížnosti, neboť tato otázka nebyla pro usnesení krajského soudu relevantní.

Nejvyšší správní soud závěrem poznamenává, že ačkoli krajský soud v záhlaví napadeného usnesení chybně uvedl, že žalobce je zastoupen advokátem JUDr. Petrem Ritterem, napadené usnesení doručil žalobci.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 3. srpna 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu